

Aktuální informace

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Praha 13.6.2006

26

Činnost chirurgických oborů v ambulantní péči v roce 2005

Activity of branches of surgery in out-patient care in 2005

Souhrn

Nejzajímavějšími údaji v této Aktuální informaci jsou počty ošetřených úrazů, a to dopravních, pracovních (školních), sportovních a ostatních a počty zlomenin v populaci celkem a zvláště u dětí. Celková úrazovost i úrazovost dětí měla v roce 2005 rostoucí trend.

Summary

The most interesting data of this Topical Information refer to number of injuries from road traffic accidents, work (school) accidents, sport activities and other injuries and number of fractures among the population and especially among children. The total injury incidence rate and injury incidence rate in children had an increasing tendency in 2005.

Do chirurgických oborů patří chirurgie, ortopedie, traumatologie, neurochirurgie, cévní chirurgie, hrudní chirurgie, kardiochirurgie, plastická chirurgie včetně léčby popálenin, a dětská chirurgie. Ambulantní oddělení výše jmenovaných oborů včetně ambulantních oddělení nemocnic poskytly v roce 2005 celkem 13 047 738 ošetření, tj. o 1,7 % více než v roce předchozím; z toho bylo 41 % prvních ošetření, 55 % kontrolních a 4 % konsiliárních. Struktura ošetření je každým rokem přibližně stejná, meziročně se mění jen v řádu několika desetin procenta. Ze všech chirurgických oborů nejvíce výkonů vykázaly stejně jako v předchozích letech chirurgické ambulance (62 %) a ambulance ortopedické (30 %). Na zbývající chirurgické obory připadlo 8 % ošetření, z těchto ostatních oborů potom nejvíce ošetření provedli na traumatologii a na oddělení plastické chirurgie a popálenin.

Ve všech chirurgických ambulancích pracovalo 3 304 lékařů a 3 488 samostatných zdravotnických pracovníků (zdravotnický pracovník bez dohledu - ZPBD), v přepočtených počtech (úvazcích) to bylo 1 789,67 lékařů a 2 955,59 ZPBD, což představovalo 1,5 % nárůst ve stavu lékařů a téměř 1,5 % pokles ZPBD ve srovnání s rokem 2004. Na jeden pracovní úvazek lékaře připadlo v průměru za rok 7 396 vyšetření, ošetření (7 267 v roce 2004).

Značná část činnosti chirurgických ambulancí byla věnována péči o úrazy, ty představovaly 34,5 % ze všech prvních ošetření (v roce 2004 tvořily 34,8 %). Ve sledovaném roce se přihodilo 1 841 339 úrazů vyžadujících návštěvu chirurgické ambulance, z toho bylo 449 409 úrazů dětí (24,4 %). Úrazy zaznamenaly meziročně nárůst jen o necelé jedno procento, u dětských úrazů byl nárůst ve srovnání s předchozím rokem ještě menší. Ve struktuře úrazů měly nejvyšší podíl přesně nerozlišené čili ostatní úrazy (56 %); jedná se o úrazy v domácnosti, ve volném čase, při různých zájmových činnostech apod. Další nejčetnější skupinou traumatických příhod byly sportovní úrazy,

představovaly 22 % z celkového počtu chirurgicky ošetřených úrazů, dále potom pracovní úrazy 15 % a dopravní úrazy 7 %. Struktura úrazů ve srovnání s rokem 2004 zůstává téměř neměnná, pouze podíl pracovních úrazů nepatrně vzrostl, a to o 1 %. Větší část ošetřených úrazů tvořila monotraumata (v 71 % případů) čili poranění jedné části těla nebo jednoho orgánu (73 % v roce 2004). Nejnižší podíl monotraumat byl tradičně u dopravních nehod (64,2 %), nejvyšší u sportovních úrazů (78,2 %). Při úrazech utrpěli lidé 467 929 zlomenin (472 tis. v roce 2004), tj. zhruba každý čtvrtý úraz měl za následek zlomeninu; podíl úrazů se zlomeninami na úrazech celkem zůstává v posledních třech letech téměř neměnný. Vysokou dynamiku růstu (31 %) měly úrazy osob pod vlivem drog.

Rok	Úrazy - první ošetření					
	celkem	z toho				
		dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní	zlomeniny
2005	1 841 339	136 250	268 830	408 434	1 027 825	467 929
2004	1 824 015	132 526	257 618	395 580	1 038 291	472 064
Index v %	100,9	102,8	104,4	103,2	99,0	99,1

Rok	Úrazy dětí - první ošetření					
	celkem	z toho				
		dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní	zlomeniny
2005	449 409	22 343	84 245	134 753	208 068	120 392
2004	446 456	23 285	79 546	132 152	211 473	118 905
Index v %	100,7	96,0	105,9	102,0	98,4	101,3

Podíváme-li se na výkony chirurgických ambulancí ve vztahu k počtu obyvatel, tak v roce 2005 připadlo na 100 tis. obyvatel v průměru 127 282 ošetření, čili jedna osoba v průměru absolvovala 1,27 chirurgických ošetření (1,26 v předchozím roce). Objem činnosti chirurgických ambulancí dalším rokem vzrostl včetně počtu ošetřených úrazů. Vzrostla úrazovost, na 100 tis. obyvatel došlo v průměru k 17 962 úrazům (17 870 v roce 2004). Úrazovost dětí byla téměř o 68 % vyšší než v populaci celkem, na 100 tis. dětí se přihodilo 29 934 traumatických příhod, tj. zhruba o 931 případů více než v roce 2004.

Nejvíce chirurgických ošetření na 100 tis. obyvatel bylo poskytnuto v Hl. m. Praze, Plzeňském a Královéhradeckém kraji, nejvíce úrazů bylo ošetřeno na chirurgických ambulancích v Libereckém kraji a kraji Hl. m. Praha, dětských úrazů se přihodilo nejvíce v Karlovarském, Libereckém a Královéhradeckém kraji tzn. stejně jako v předchozím roce.

Nově se v roce 2005 sleduje počet jednodenních chirurgií, v daném období jich bylo provedeno 100 301, z toho 17 % zákroků se týkalo dětské populace.

V roce 2005 se dalším rokem za sebou velmi mírně zvýšil objem činnosti oboru ve všech chirurgických specializacích s výjimkou hrudní chirurgie a kardiochirurgie. Zvýšil se počet ošetření a vyšetření, a to i v důsledku mírně rostoucího počtu úrazů včetně úrazů dětí. V oboru pracovalo ve srovnání s předchozím rokem více lékařů a o málo méně zdravotnických pracovníků. Zdrojem dat je Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení, obor chirurgie A (MZ) 1-01.

Vypracovala: Ing. Alena Ondračková

Příloha:**Lékaři a ZPBD pracující v chirurgických oborech**

Zaměstnanci a zaměstnavatelé	2005		2004		Index v %	
	lékaři	ZPBD	lékaři	ZPBD	lékaři	ZPBD
fyzické osoby (počet)	3 304	3 488	3 238	3 705	102,0	94,1
přepočtené počty (úvazek)	1 709,22	2 917,84	1 695,47	2 952,27	100,8	98,8
smluvní pracovníci (úvazek)	80,65	37,75	68,61	46,56	117,5	81,1
přepočtené počty (úvazky) celkem	1 789,87	2 955,59	1 764,08	2 998,83	101,5	98,6

Chirurgická ošetření

Ošetřeno	Celkem	První ošetření	Konsiliární vyšetření	Kontrolní vyšetření	Úrazy	Zlomeniny
2005	13 047 738	5 331 770	595 749	7 120 219	1 841 339	467 929
2004	12 835 503	5 235 558	627 771	6 972 174	1 824 015	472 064
Index 2005/2004 v %	101,7	101,8	94,9	102,1	100,9	99,1

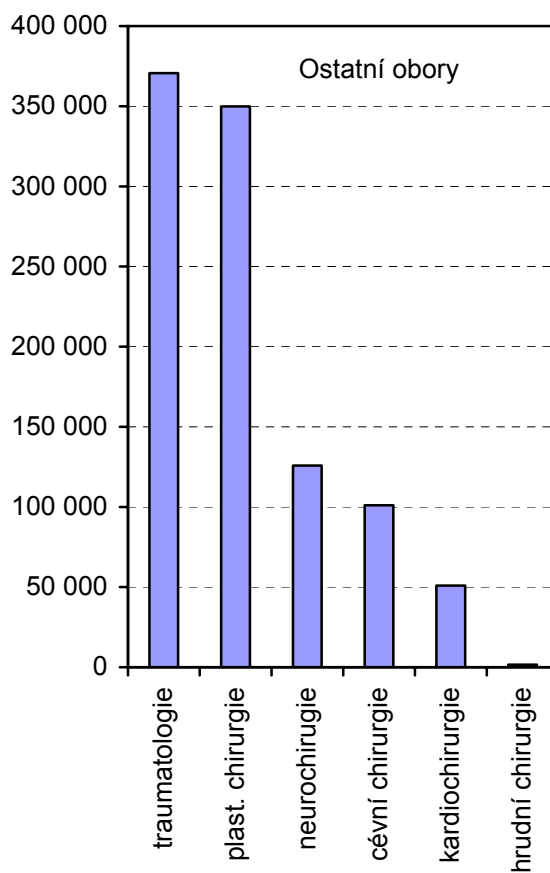
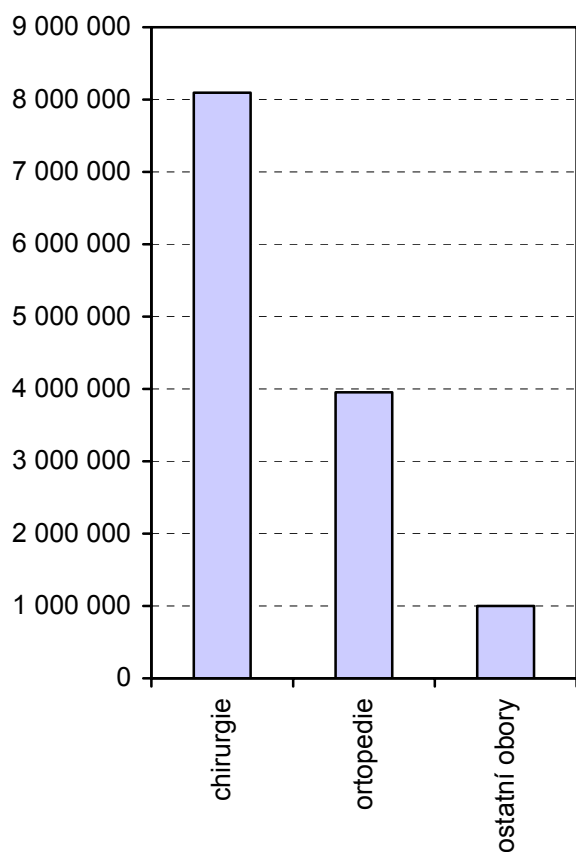
Úrazy - monotrauma, vliv alkoholu a drog

Úrazy	Monotrauma				Úrazy pod vlivem alkoholu	Úrazy pod vlivem drog
	dopravní	pracovní a školní	sportovní	ostatní		
2005	87 726	195 565	319 462	711 207	40 205	1 071
2004	92 413	186 769	300 655	751 702	40 608	819
Index v %	94,9	104,7	106,3	94,6	99,0	130,8

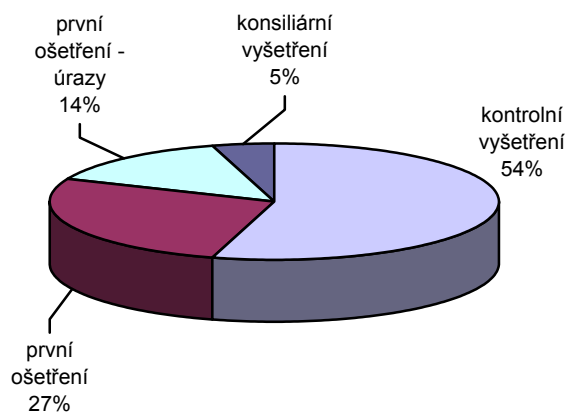
Chirurgické úkony ve vztahu k počtu obyvatel v krajích

Kraj 2005	Počet chirurg. ošetření celkem na 1 obyvatele	Počet prvních ošetření na 100 tis. obyvatel	Počet úrazů na 100 tis. obyvatel	Počet dětských úrazů na 100 tis. dětí
Hl. m. Praha	1,78	70 403	21 545	31 042
Středočeský	1,07	44 157	15 714	25 175
Jihočeský	1,15	51 832	21 025	36 250
Plzeňský	1,46	57 762	19 943	35 171
Karlovarský	1,30	52 222	19 770	39 804
Ústecký	1,22	48 755	17 524	28 385
Liberecký	1,23	51 620	21 272	34 307
Královéhradecký	1,38	58 498	19 286	36 138
Pardubický	1,24	51 133	18 227	30 530
Vysočina	1,08	45 358	16 753	33 035
Jihomoravský	1,25	47 496	15 747	25 283
Olomoucký	1,21	51 824	18 112	34 597
Zlínský	1,08	45 206	15 947	29 637
Moravskoslezský	1,20	49 308	15 646	22 844
ČR	1,27	52 012	17 962	29 934

Objem činnosti (výkonů) ambulantních chirurgických oborů v roce 2005

Struktura chirurgických úkonů v %

Struktura ambulantně ošetřených úrazů v %

